

JUDr. Janka Bajánková

Predsedníčka občianskoprávneho kolégia NS SR

Prof. JUDr. Peter Vojčík, CSc.

Univerzita P.J.Šafárika Košice, Právnická fakulta

Ochrana spotrebiteľa s osobitným akcentom na rozhodcovské konania

Právna úprava ochrany spotrebiteľa :

I. Občiansky zákonník

- upravuje spotrebiteľskú zmluvu v § 52 a nasl. ako aj osobitnú úpravu ochrany spotrebiteľa.
- posledná novela týkajúca sa ochrany spotrebiteľa bola vykonaná zákonom č. 161/2011 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri poskytovaní niektorých služieb cestovného ruchu
Novela Občianskeho zákonníka (zákon č. 161/2011 Z. z.) s účinnosťou od 1. júla 2011
doplnil do § **53 nový odsek 8.**
a zrušil § 55 až 60 OZ

II. Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov

- posledná novelizácia vykonaná zákonom č. 301/2012 Z.z.

Práva spotrebiteľa

(5) Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, *vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov")*. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo

povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

V § 25 ods. 1 sa slová "začatie konania na správnom orgáne alebo na súde" nahrádzajú slovami "vydanie predbežného opatrenia podľa § 21 ods. 1 orgánu dozoru alebo návrh na začatie konania na súde".

Príloha č. 2 sa dopĺňa ôsmym bodom, ktorý znie:

"8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (kodifikované znenie) (Ú.v. EÚ L 110, 1.5.2009)."

Slová "právne akty Európskych spoločenstiev" sa vo všetkých tvaroch v celom texte zákona nahrádzajú slovami "právne záväzné akty Európskej únie" v príslušnom tvare.

§7

Nekalé obchodné praktiky,

(1) Nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

(2) Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

(3) Obchodná praktika, ktorá môže podstatne narušiť ekonomické správanie skupiny spotrebiteľov, ktorí sú osobitne zraniteľní z dôvodu ich duševnej poruchy alebo telesnej vady, veku alebo dôverčivosti, spôsobom, ktorý môže predávajúci rozumne predpokladať, sa posudzuje z pohľadu priemerného člena tejto skupiny. Tým nie je dotknutá bežná a oprávnená reklamná praktika, akou je zveličujúce vyhlásenie alebo vyhlásenie, ktoré nie je mienené doslovne.

(4) Za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä **klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9**. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1.

§ 8

Klamlivé konanie a klamlivé opomenutie

(1) Obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že

spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k

a) existencii výrobku alebo k povahe výrobku,

b) hlavným znakom výrobku, ako sú jeho dostupnosť, výhody, riziká, vyhotovenie, zloženie, príslušenstvo, servis zákazníkovi po predaji výrobku a vybavovanie reklamácie, výrobný postup a dátum výroby alebo dodávky, spôsob dodania, účel použitia, možnosti využitia, množstvo, špecifikácia, jeho zemepisný alebo obchodný pôvod alebo očakávané výsledky použitia, alebo výsledky a podstatné ukazovatele skúšok alebo kontrol vykonaných na výrobku,

c) rozsahu záväzkov predávajúceho, motívom pre obchodnú praktiku a k charakteru procesu predaja, akékoľvek vyhlásenie alebo symbol týkajúci sa priameho alebo nepriameho sponzorstva alebo schválenia predávajúceho alebo výrobku,

d) cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody,

e) potrebe servisu, náhradného dielu, výmeny alebo opravy,

f) osobe, vlastnosti a právu predávajúceho alebo jeho splnomocnenca, ako sú jeho totožnosť a majetok, kvalifikácia, postavenie, uznanie, členstvo v organizáciách alebo jeho väzby a vlastníctvo práv vyplývajúcich z priemyselného, obchodného alebo duševného vlastníctva alebo jeho ocenenia a vyznamenania, alebo

g) právu spotrebiteľa vrátane práva na výmenu dodaného výrobku alebo vrátenie peňazí podľa osobitného predpisu 14) alebo k rizikám, ktorým môže byť vystavený.

(2) Obchodná praktika sa taktiež považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, a zahŕňa

a) marketing výrobku vrátane porovnávacej reklamy, ktorý spôsobuje **nebezpečenstvo zámieny s akýmkoľvek iným výrobkom, ochrannou známkou, obchodným menom alebo iným rozlišujúcim znakom účastníka hospodárskej súťaže,**
pozn : nekalosúťažné konanie

b) neplnenie záväzkov obsiahnutých v kódexe správania, k dodržiavaniu ktorých sa predávajúci zaviazal.

(3) Obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak **opomenie podstatnú informáciu**, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

(4) Za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci **skrýva** alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom **podstatné informácie** uvedené v odseku 1, alebo neoznámia obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

(5) Ak prostriedok použitý na oznamovanie obchodnej praktiky vytvára priestorové alebo časové obmedzenia pri rozhodovaní o tom, či bolo poskytnutie informácie opomenuté, berú sa do úvahy tieto obmedzenia, ako aj opatrenia prijaté predávajúcim na sprístupnenie informácií spotrebiteľovi inými prostriedkami.

(6) Pri výzve na kúpu sa za podstatné informácie, ak už nie sú zrejmé z kontextu, považujú informácie o

a) hlavných vlastnostiach výrobku v rozsahu primeranom komunikačnému prostriedku a výrobku,

- b) údajoch o predávajúcom, obchodné meno a adresa, alebo údajoch o jeho splnomocnencovi,
- c) cene, alebo ak vzhľadom na povahu výrobku nemožno cenu rozumne určiť vopred, o spôsobe, ktorým sa vypočíta, ako aj o ďalších nákladoch na dopravu, dodanie alebo poštovné, alebo ak tieto náklady nemožno určiť vopred, skutočnosť, že do ceny môžu byť zarátané takéto ďalšie náklady,
- d) dohode o spôsobe platby, podmienkach dodania, vyhotovenia a vybavovania reklamácie, ak sa odlišujú od požiadaviek odbornej starostlivosti,
- e) existencii práva, pre výrobky alebo transakcie, na odstúpenie od zmluvy alebo vypovedanie zmluvy.

(7) Podstatné požiadavky na informácie vo vzťahu k obchodnej komunikácii vrátane reklamy alebo marketingu ustanovujú osobitné predpisy. 15)

14) [§ 623 Občianskeho zákonníka](#).

15) Napríklad [Občiansky zákonník](#), zákon č. [108/2000 Z.z.](#) o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji v znení neskorších predpisov, zákon č. [147/2001 Z.z.](#) o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. [258/2001 Z.z.](#) o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. [71/1986 Zb.](#) o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení zákona č. [264/2006 Z.z.](#), zákon č. [22/2004 Z.z.](#) o elektronickom obchode a o zmene a doplnení zákona č. [128/2002 Z.z.](#) o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. [284/2002 Z.z.](#) v znení zákona č. [160/2005 Z.z.](#), zákon č. [266/2005 Z.z.](#) o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 9 Agresívna obchodná praktiky

Pri určení, či sa v agresívnej obchodnej praktike používa obťažovanie, nátlak vrátane použitia fyzickej sily alebo neprimeraný vplyv, berú sa do úvahy

- a) jej načasovanie, miesto, povaha alebo dĺžka trvania,
- b) použitie hrozby alebo hanlivého jazyka alebo správania,
- c) zneužívanie predávajúcim osobného nešťastia alebo okolnosti, ktoré sú predávajúcemu známe a ktoré sú také vážne, že môžu zhoršiť úsudok spotrebiteľa, na ovplyvnenie rozhodnutia spotrebiteľa so zreteľom na výrobok,
- d) sťažujúce alebo neprimerané mimozmluvné prekážky, ktoré dáva predávajúci, ak si spotrebiteľ želá vykonať práva podľa zmluvy vrátane práva vypovedať zmluvu alebo zmeniť výrobok alebo predávajúceho,
- e) hrozba podniknúť kroky, ktoré nemožno podniknúť legálne.

V PRÍLOHE 1 k zákonu sú uvedené :

OBCHODNÉ PRAKTIKY, KTORÉ SA ZA KAŽDÝCH OKOLNOSTÍ POVAŽUJÚ ZA

NEKALÉ

Klamlivé obchodné praktiky Agresívne obchodné praktiky

V PRÍLOHE 2 je uvedený :

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady [98/27/ES](#) z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 15/zv. 4; Ú.v. ES L 166, 11.6.1998) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady [1999/44/ES](#) z 25. mája 1999 (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 15/zv. 4; Ú.v. ES L 171, 7.7.1999), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 13/zv. 25; Ú.v. ES L 178, 17.7.2000), smernice Európskeho parlamentu a Rady [2002/65/ES](#) z 23. septembra 2002 (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 6/zv. 4; Ú.v. ES L 271, 9.10.2002), smernice Európskeho parlamentu a Rady [2005/29/ES](#) z 11. mája 2005 (Ú.v. EÚ L 149, 11.6.2005).

2. Smernica Rady 87/357/EHS z 25. júna 1987 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa výrobkov, ktorých vlastnosti sa javia ako iné, než v skutočnosti sú, a ktoré preto ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť spotrebiteľov (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 13/zv. 8; Ú.v. ES L 192, 11.7.1987).

3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 15/zv. 6; Ú.v. ES L 11, 15.1.2002).

4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady [2005/29/ES](#) z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady [84/450/EHS](#), smernice Európskeho parlamentu a Rady [97/7/ES](#), [98/27/ES](#) a [2002/65/ES](#) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. [2006/2004](#) ("smernica o nekalých obchodných praktikách") (Ú.v. EÚ L 149, 11.6.2005).

5. Smernica Rady [2004/113/ES](#) z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu. (Ú.v. EÚ L 373, 21.12.2005).

6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady [98/6/ES](#) zo 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, 15/zv. 4; Ú.v. ES L 80, 18.3.1998).

7. Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 15/zv. 2; Ú.v. ES L 95, 21.4.1993).

8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (kodifikované znenie) (Ú.v. EÚ L 110, 1.5.2009).

V zmysle § 26a zákona o ochrane spotrebiteľa sa zriadila komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách na MS SR.

III. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov

- posledná novelizácia vykonaná zákonom č. 352/2012 Z.z. ktorou sa mení zákon o spotrebných úveroch

IV. Zákon č. 108/2000 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji

- posledná novelizácia vykonaná zákonom č. 402/2009 Z.z. o liekoch / v § 4 sa doplnil ods. 2/

V. Zákon č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- posledná novelizácia vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch

VI. Zákon č. 22/2004 Z.z. o elektronickom obchode a o zmene a doplnení zákona č. [128/2002 Z.z.](#) o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa

VII. Zákon č. 161/2011 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri poskytovaní niektorých služieb cestovného ruchu

Tento zákon upravuje práva spotrebiteľa a povinnosti predávajúceho 1) týkajúce sa časovo vymedzeného užívania ubytovacích zariadení, poskytovania dlhodobých rekreačných služieb, ich výmeny a sprostredkovania ich ďalšieho predaja, náležitosti týchto spotrebiteľských zmlúv a pôsobnosť orgánov dohľadu pri kontrole dodržiavania tohto zákona.

1. Spotrebiteľská zmluva

Problematika spotrebiteľskej zmluvy je v súčasnosti nie iba **občianskoprávnou** ale i **obchodnoprávnou**. Aj na obchodnoprávne spotrebiteľské zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. V akom rozsahu, uvedieme ďalej. Spotrebiteľské právo patrí aj u nás k najviac sa rozvíjajúcim oblastiam práva, ktorého základnou funkciou je

ochrana spotrebiteľa ako „slabšej strany“. Právne predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa sa pomerne často menia či dopĺňajú.

Aby sme mohli podrobnejšie rozobrať otázku obchodných spotrebiteľských zmlúv je potrebné ju stručne charakterizovať či vymedziť. Problematika a hlavne vymedzenie pojmu spotrebiteľskej zmluvy nie je v súčasnosti v právnych predpisoch ale najmä v Občianskom zákonníku (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov- ďalej „OZ“) ponímaná jednotne. Samotné vymedzenie pojmu spotrebiteľská zmluva v § 52 OZ sa v posledných rokoch niekoľkokrát menil. Treba uviesť že ani jedno vymedzenie nebolo a ani v súčasnosti nie je podľa nášho názoru dobré.

Spotrebiteľská zmluva bola do Občianskeho zákonníka zavedená jeho novelou, zákonom č. 150/2004 Z. z. Bola tak implementovaná smernica č. 93/13/EHS o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Neskôr sa táto úprava zmenila a to zákonom 568/2007 Z. z.

Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná) ale možno ju označiť ako **druh zmluvy**, ktorá môže byť tak občianskoprávna ako aj obchodnoprávna.

Vymedzenie spotrebiteľskej zmluvy v platnom Občianskom zákonníku (§ 52) ako sme už uviedli, nie je výstižné a ani presné. Predchádzajúca úprava bola ešte problematickejšia, keď vzťahovala úpravu o spotrebiteľskej zmluve iba na zmluvy uzatvárané podľa ôsmej časti Občianskeho zákonníka čo bolo už zjavne nesprávne.

Na rozdiel od predchádzajúcej úpravy sa podľa platnej úpravy (§ 52 ods. 1 OZ) za spotrebiteľskú zmluvu považuje každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom.

Vzhľadom na skutočnosť, ktorú sme už vyššie avizovali je potrebné pojem spotrebiteľskej zmluvy vnímať v dvoch rovinách.

Podľa nášho názoru, z hľadiska platnej právnej úpravy v Občianskom zákonníku ako aj v zákone o ochrane spotrebiteľa, z hľadiska vyššie uvedenej smernice je potrebné **spotrebiteľskú zmluvu chápať v širšom a užšom ponímaní.** Takéto rozlišovanie je po prijatí novely Občianskeho zákonníka (zákon č. 379/2008 Z. z.) ako uvedieme ďalej ešte potrebnéjšie. V širšom ponímaní bude spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva uzavieraná

medzi spotrebiteľom a dodávateľom bez ohľadu či spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy alebo nie a kde môže uplatniť spotrebiteľ všetky právne prostriedky ochrany.

V užšom ponímaní pôjde o tie spotrebiteľské zmluvy, ktorým treba venovať osobitnú pozornosť, teda sú nimi tie, pri ktorých spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah a ktorých podmienky na uzavieranie (neprijateľné podmienky) sú všeobecne zakotvené v § 52 a nasl. OZ. Pri týchto zmluvách môže spotrebiteľ uplatniť tak isto všetky právne prostriedky na ochranu a osobitne aj ochranu proti neprijateľným podmienkam. Ide o osobitný spôsob ochrany spotrebiteľa pri uzavieraní tých zmlúv, pri ktorých sa zmluvné podmienky pripravujú vopred a pri ktorých, ako sme už uviedli, spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť ich obsah. Spravidla sú tieto zmluvy pripravené vopred na formulároch. Aj keď zákonodarca tieto skutočnosti (na rozdiel od predchádzajúceho znenia § 52 OZ) výslovne neuviedol, je zrejmé, že praktická aplikácia ustanovení § 52 a nasl. OZ prichádza do úvahy práve pri týchto spotrebiteľských zmluvách. Tieto naše závery potvrdzuje aj znenie § 53 ods. 1 posledná veta OZ , podľa ktorého dojednanie neprijateľných podmienok neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo (a to je dôležité), ak neprijateľné podmienky boli dojednané individuálne. Vyplýva to nakoniec aj zo znenie § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa.

V súvislosti s problematikou „spotrebiteľského práva“ ale i s implementáciou smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách však treba uviesť, že treba odlišovať problematiku a **inštitút ochrany spotrebiteľa**, ktorý sa vzťahuje na akýkoľvek zmluvný vzťah (zmluvu), ktorý sa uzavrie medzi spotrebiteľom a dodávateľom, a medzi osobitným **druhom spotrebiteľskej zmluvy**, ktorá sa spravidla uzaviera tak, že obsahuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť.

Spotrebiteľská zmluva môže byť:

- občianskoprávna ale i**
- obchodnoprávna**

Právne prostriedky ochrany spotrebiteľov pri spotrebiteľskej zmluve

Niektoré právne prostriedky ochrany spotrebiteľa sú rovnaké, bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávnu spotrebiteľskú zmluvu alebo o obchodnoprávnu spotrebiteľskú zmluvu.

V súvislosti s ochranou spotrebiteľa môžeme hovoriť o **všeobecnej** ochrane spotrebiteľa a o **osobitnej** ochrane spotrebiteľa a osobitne o problematike **spotrebiteľských zmlúv**.

Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje problematike ochrany spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Aj na Slovensku sa do právnych predpisov prebrali (aproximovali) viaceré smernice Európskej rady a Parlamentu upravujúce alebo dotýkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Právny základ pre ochranu spotrebiteľa je daný Článkom 153 (predtým Článok 129a) o založení Európskej únie, v ktorom sa okrem iného zakotvuje aj povinnosť prispievať k bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov k podpore ich práv na informácie, osvetu, združovanie sa k ochrane svojich záujmov. Okrem toho bolo prijatý pomerne dosť Smerníc ale i Nariadení, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Ako je známe nariadenia sú súčasťou nášho právneho poriadku. Pokiaľ ide o Smernice EÚ tie by mal členský štát EÚ prebrať do svojho právneho poriadku. Ak by sa úprava obsiahnutá v Smernici prevzala nesprávne napr. zúžene, alebo vecne zle, môže sa dotknutý subjekt (v tomto prípade spotrebiteľ) domáhať ochrany svojich práv na Súdnom dvore Európskych spoločností (prostredníctvom národného súdu) a žiadať o posúdenie rámci tzv. predbežnej otázky aby súd vyslovil nesúlad národnej úpravy (právneho predpisu) s príslušnou smernicou.

Predovšetkým treba uviesť, že sa prijali viaceré osobitné právne normy práve na úseku ochrany spotrebiteľa a za týmto účelom sa aj viackrát novelizoval Občiansky zákonník

Niektoré otázky ochrany spotrebiteľa upravujú aj právne predpisy **obchodného práva**. Na tomto mieste však treba upozorniť, že mnohé služby sa poskytujú spotrebiteľom na základe obchodno-právnych zmlúv, čo má zásadný vplyv na uplatňovanie spotrebiteľskej zmluvy v Občianskom zákonníku (§ 52 a nas.) na čo poukazujeme ďalej.

Na záver úvodných poznámok je potrebné ešte uviesť, že v širších súvislostiach sa všeobecná ochrana spotrebiteľa poskytuje aj inštitútom **nekalej súťaže** upraveným v Obchodnom zákonníku v § 44 a nasl. **Nekalosúťažné je aj také konanie súťažiteľa, ku ktorému môže dôjsť napr. pri klamlivej reklame, pri klamlivom označovaní výrobkov alebo služieb (najčastejšie napr. neoprávneným označovaním výrobkov ochrannými známkami ktoré nepochádzajú od majiteľa ochrannej známky alebo od výrobcu, ktorý**

má licenciu na takúto výrobu), pri vyvolávaní nebezpečenstva zámieny alebo aj v dôsledku ohrozovania zdravia spotrebiteľov a ohrozovania životného prostredia.

V súvislosti s ochranou spotrebiteľa môžeme rozlišovať viaceré právne prostriedky ochrany. Ide najmä o právo spotrebiteľa na :

- A) ochranu pred neprijateľnými (nekalými) podmienkami (ustanoveniami) v spotrebiteľskej zmluve,
- B) uplatnenie práv vyplývajúcich z omeškania,
- C) uplatnenie práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za škodu,
- D) uplatnenie práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady, a v rámci tejto zodpovednosti aj
 - právo na náhradu nevyhnutných nákladov (§ 509 ods. 1 OZ),
 - právo na primerané zadosťučinenie (§ 509 ods. 2 OZ),
- E) na odstúpenie od zmluvy a to jednak v rámci zodpovednosti za vady (napr. § 623 OZ) alebo v iných zákonom stanovených prípadoch (napr. 741e OZ alebo § 8 zákona č. 108/2000 Z. z.)
- F) vyslovenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy,
- G) zverejnenie rozsudku (§ 155 OSP).

V súvislosti s uplatňovaním jednotlivých právnych prostriedkov je však veľmi dôležité posúdiť akého charakteru je spotrebiteľská zmluva. Treba posúdiť, či ide o zmluvu občianskoprávneho charakteru alebo obchodnoprávneho charakteru. To má zásadný význam pre uplatňovanie práv spotrebiteľa. Iba v jednom prípade a to v prípade práva na ochranu pred neprimeranými podmienkami (**vyššie ad A**) je **úprava jednotná a spoločná** bez ohľadu na to, o akú zmluvu ide. Ako ďalej uvedieme možno spotrebiteľské zmluvy rozlišovať jednak v užšom a jednak v širšom ponímaní. Podľa § 52 OZ je spotrebiteľskou zmluvou „každá zmluva bez ohľadu na právnu formu“, bez toho aby tu bol aspoň odkaz na Obchodný zákonník. Nakoniec aj forma zmluvy je niečo iné, čo chcel zákonodarca vyjadriť resp. zdôrazniť. Presnejšie je to však vyjadrené v § 3 ods. 3 Pôvodne v zákone o ochrane spotrebiteľa, sa výslovne uvádzalo, že **každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských**

~~zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, alebo Obchodného zákonníka ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.~~

Zákon odkazuje na § 52 až 54 OZ

Pokiaľ pôjde o ostatné právne prostriedky (vyššie uvedené pod **B až F**) tam bude práve dôležité posúdiť, či ide o zmluvu občianskoprávnu alebo obchodnoprávnu, nakoľko v mnohých prípadoch bude potrebné aplikovať všeobecnú úpravu v týchto kódexoch (napr. úpravu o premlčaní, výške úrokov z omeškania, uplatnenia zodpovednosti za vady či o náhrade škody). V niektorých prípadoch bude potrebné skúmať i to, či nie je osobitná úprava, napr. pokiaľ pôjde o uplatnenie zodpovednosti za vady (napr. v zákone č. 108/2000 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom a zásielkovom predaji či inde).

1.1 Všeobecná ochrana spotrebiteľa.

Všeobecná ochrana spotrebiteľa je zakotvená predovšetkým v zákone o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 397/2008 Z. z. - ďalej „ZOS“ a v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, kde zákonodarca upravil **spotrebiteľskú zmluvu**. **Pôvodne** dokonca do všeobecnej časti zaradil aj „spotrebiteľskú zmluvu o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch - tzv. time sharing, ktorú úpravu však už bolo treba zaradiť v rámci osobitnej ochrany spotrebiteľa ako osobitný typ nájomnej zmluvy.

Všeobecnú úpravu ochrany spotrebiteľa zakotvuje aj zákon č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách poskytovaných na diaľku.

Okrem toho bol prijatý zákon č. 294/1999 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom, ktorý upravuje práva spotrebiteľa v dôsledku vzniku škody na jeho majetku, ktorá bola spôsobená vadným resp. nebezpečným výrobkom.

1.2 Osobitná ochrana spotrebiteľa

Osobitná ochrana spotrebiteľa je zakotvená v rámci osobitnej právnej úpravy jednotlivých typov zmlúv. V rámci obchodného práva prichádza do úvahy :

a) Osobitnú ochranu spotrebiteľa obsahuje kúpna zmluva a osobitne, kde došlo predovšetkým k predĺženiu záručnej doby na 24 mesiacov.

Práve vyššie uvedená smernica za účelom ochrany pred neprijateľnými podmienkami za spotrebiteľskú zmluvu považuje iba takú, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Aj ustanovenie § 53 sa vzťahuje práve na tento druh zmlúv. Ide o osobitnú ochranu v rámci ochrany spotrebiteľa. Občiansky zákonník v § 53 vymedzuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, pričom rozlišuje, či boli individuálne dohodnuté alebo nie. Pre spotrebiteľskú zmluvu vymedzenú v tomto ustanovení sú dôležité tie, s ktorými sa síce mal možnosť spotrebiteľ oboznámiť pred uzavretím zmluvy ale nemohol ich ovplyvniť. Za neprijateľné podmienky sa však považujú aj tie, s ktorými sa nemal možnosť spotrebiteľ oboznámiť pred uzavretím zmluvy (§ 53 ods. 4 písm. a OZ/). Treba však ale upozorniť, že štvrtý oddiel druhej hlavy ôsmej časti Občianskeho zákonníka je (v zátvorke) označený ako „**spotrebiteľské kúpne zmluvy**“, z čoho vyplýva, že sa za ne označujú všetky zmluvy uzatvárané pri predaji tovaru spotrebiteľom v obchode.

Vymedzenie pojmu spotrebiteľská zmluva v platnom znení v § 52 OZ, ako sme už uviedli, je lepšie oproti predchádzajúcemu v tom, že za spotrebiteľské zmluvy sa nepokladajú iba odplatné zmluvy, ktoré sa uzavierajú podľa ôsmej časti Občianskeho zákonníka, resp. ktoré sa uzavierajú podľa § 55 a nasl. OZ.

Iná je otázka, že v každom prípade uzavierania spotrebiteľských zmlúv v širšom poňatí (napr. pri predaji tovaru v obchode) treba chrániť spotrebiteľa. Prostriedkov na ochranu je však, ako sme vyššie uviedli, viac. Okrem uvedených súkromnoprávných prostriedkov existujú aj verejnoprávne prostriedky ochrany spotrebiteľov.

Vzhľadom na uvedené sa preto problematika ochrany spotrebiteľa sa nemôže stotožňovať so spotrebiteľskou zmluvou upravenou v § 52 a nasl., ktorá je osobitným druhom zmluvy. A tak treba zhrnúť, že ochranu spotrebiteľa zabezpečuje jednak úprava spotrebiteľskej zmluvy v užšom a širšom ponímaní. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa má potom každá zmluva o predaji v obchode charakter spotrebiteľskej zmluvy (*v širšom ponímaní*).

V § 52 odseku 2 OZ je zakotvená absolútna neplatnosť takých dojednaní alebo dohôd, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie ustanovení o spotrebiteľských zmluvách (v užšom ponímaní). Podľa § 53 ods. 5 OZ absolútnu neplatnosť spôsobujú aj neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách.

Spotrebiteľská zmluva sa uzatvára medzi dodávateľom na strane jednej a spotrebiteľom na strane druhej. **Dodávateľ** je ten, ktorý pri uzavieraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Právna úprava akýchkoľvek spotrebiteľských zmlúv sa týka každého dodávateľa, ktorý je podnikateľským subjektom (bez ohľadu na to, či ide o súkromných dodávateľov, alebo o štátne podniky). Vzhľadom na rozsah uzavierania zmlúv, vždy pôjde o podnikateľské subjekty oprávnené na túto podnikateľskú činnosť (napr. na základe živnostenského oprávnenia). „Dodávateľom“ (zákon o ochrane spotrebiteľa v § 2 písm. a/ ho označuje predovšetkým, že je to predávajúci) však môže byť aj fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny prípadne aj fyzická osoba ktorá predáva vlastné použité výrobky, okrem potravín (§ 2 písm. b/ ZOZ).

Spotrebiteľom bude vždy osoba, ktorá pri uzavieraní tejto zmluvy nekoná ako podnikateľ. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzavieraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 379/2008 Z. z. účinná d 1.11.2008 výslovne do § 52 ods. 4 zakotvila, že spotrebiteľom môže byť **iba fyzická osoba**. To ustanovuje aj vyššie uvedená smernica (čl. 2), ktorá zakotvuje osobitnú ochranu pri uzavieraní spotrebiteľských zmlúv (v užšom ponímaní).

Podľa nášho názoru sa zúženie subjektov ako spotrebiteľov iba na osoby fyzické môže týkať iba spotrebiteľských zmlúv v užšom ponímaní, teda tých pri ktorých nie je daná možnosť spotrebiteľovi ovplyvniť ich obsah. Nie je totiž podľa nášho názoru možné úplne vylúčiť právnické osoby z ochrany spotrebiteľa ako takej a urobiť záver, že právnické osoby nemôžu uzatvárať zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (napr. spotrebiteľské kúpne zmluvy podľa § 612 a nasl.) a neumožniť im uplatňovať práva na ochranu spotrebiteľa samozrejme okrem práva na ochranu pred neprimeranými podmienkami.

Táto otázka je upravená aj v zákone č. **250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa**, ktorý v § 2 výslovne uvádza, že spotrebiteľom môže byť aj právnická osoba. Fyzická osoba – spotrebiteľ môže byť aj podnikateľom (pozri k tomu § 2 OBZ), ale pri uzavieraní spotrebiteľskej zmluvy ide o takú zmluvu, ktorá sa netýka jeho podnikateľskej činnosti, teda

o takú zmluvu, ktorá je zameraná na uspokojovanie jeho osobných potrieb, potrieb členov jeho rodiny a domácnosti.

V niektorých osobitných prípadoch zákon výslovne uvádza, že spotrebiteľom je fyzickú osobu. Z bývalého ustanovenia § 55 ods. 1 písm. a) OZ, ako aj z § 60 OZ bolo možné vyvodiť, že spotrebiteľskú zmluvu o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch mohol ako spotrebiteľ uzavrieť iba fyzická osoba. To je ale osobitná úprava nového zmluvného typu ktorý má charakter spotrebiteľskej zmluvy.

V zákone o ochrane spotrebiteľa je pojem spotrebiteľ vymedzený v § 2 tak, že ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu príslušníkov svojej domácnosti. Pokiaľ ide o „osobnú potrebu“ právnických osôb je to iste nie výstižné, ale možno to chápať, že výrobky a služby nie sú určené pre ďalšiu jej podnikateľskú činnosť, avšak u právnickej osoby nemôžeme hovoriť o členov jej domácnosti. Ako vidieť úprava je nepresná a navyše nezosúladená. Vzhľadom na niektoré nové úpravy najmä v Občianskom súdnom poriadku (pozri ďalej) otázka vymedzenie spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľov môže byť sporná.

3. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve

V zmysle § 53 ods. OZ spotrebiteľské zmluvy (v užšom ponímaní) nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda neprijateľné podmienky. Neprijateľnosť podmienok sa však nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dohodnuté. Občianky zákonník ale aj zákon o ochrane spotrebiteľa používajú pojem „neprimerané podmienky“, pričom podmienky v právnych úkonoch, ktoré podmieňujú vznik, zmenu alebo zánik práv či povinností (resp. právnych vzťahov) sú upravené v § 36 OZ. Smernica Rady 93/13/EHS hovorí o nekalých podmienkach. Preto v rámci spotrebiteľských zmlúv treba tieto podmienky vnímať ako ustanovenia (dojednania), ktorými podmieňuje dodávateľ uzavretie spotrebiteľskej zmluvy a ktoré vopred do zmlúv zakotvil.

Výpočet neprijateľných podmienok (ustanovení v zmluvách) je uvedený v § 53 ods. 4 OZ. Treba uviesť, že **nejde o taxatívny výpočet** a preto sa môže spotrebiteľ domáhať ochrany aj pred inými než tam uvedenými podmienkami, ktoré je možné považovať že neprijateľné a ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných

strán v neprospech spotrebiteľa. To je akási všeobecná (generálna) klauzula podľa ktorej sa predovšetkým bude posudzovať určitá podmienka či môže byť neprijateľná.

Takéto podmienky, ktoré zákon označuje ako neprijateľné ak by boli zakotvené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Občiansky zákonník ešte dopĺňa, že zmluvné podmienky upravené pre spotrebiteľskú zmluvu (v užšom ponímaní) sa nemôžu odchyliť od úpravy spotrebiteľskej zmluvy v Občianskom zákonníku v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu Občiansky zákonník priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V zmysle § 3 ods. 3 ZOS sa všeobecne zakotvuje právo pre spotrebiteľa, ktorý má právo na ochranu pred neprimeranými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na to, podľa kého predpisu bola spotrebiteľská zmluva uzavretá. Pôvodne v § 3 ods. 3 veta po bodkočiarkke sa výslovne uvádza, že aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že neprijateľné podmienky nie sú formulované tak, čo presne a v akom znení nesmie spotrebiteľská zmluva obsahovať, ale sú formulované tak, že sa v nich zakazuje také dojednanie v dôsledku ktorých nastane nežiaduci stav. Pokiaľ ide o § 53 ods. 4 písm. a/ OZ tu ide skôr o všeobecnú úpravu podmienok za ktorých sa spotrebiteľská zmluva uzaviera. Pokiaľ ide o otázku ceny v § 53 ods. 1 OZ sa uvádza, že neprijateľné podmienky sa nevzťahujú na cenu plnenia, ale v ods. 4 toho istého ustanovenia pod písm. j/ zakotvuje neprijateľnú podmienku týkajúcu sa ceny. Navyše nemožno vylúčiť, že dôsledky niektorej neprijateľnej podmienky sa budú týkať priamo aj predmetu plnenia. Pokiaľ ide o písm.r/ treba uviesť, že spor sa alebo rieši v rozhodcovskom konaní alebo nie. Nevýlučné prejednanie sporu v rozhodcovskom konaní nie je. Podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní je možné preskúmať rozhodcovský rozsudok iným rozhodcom (§ 37) alebo dať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodov, ktoré sú taxatívne v zákone uvedené (§ 40 a nasl.).

Ďalej bola prijatá aj novela zákona o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 397/2008 Z. z.). Predovšetkým treba upozorniť na nové znenie § 18 ZOS, v ktorom sa novým spôsobom upravuje uplatňovanie zodpovednosti za vady. Tieto zmeny sa priamo týkajú úpravy spotrebiteľskej kúpnej zmluvy (spotrebiteľská zmluva v užšom ponímaní) upravenej v Občianskom zákonníku. V novej právnej úprave je niekoľko pochybení. V prvom rade pri § 18 od. 4 ZOS je v poznámke č. 22a odkaz iba na Občiansky zákonník. Spotrebiteľská zmluva sa však môže uzavrieť aj podľa Obchodného zákonníka, či iného osobitného predpisu, kde môžu byť upravené práva vyplývajúce zo zodpovednosti za vady. Posledná veta v 18 ods. 4 ZOS však v niektorých prípadoch nebude uskutočniteľná. Napr. už pri zmluve o obstaraní zájazdu (zákonodarca veľmi nesprávne a nepresne v ods. 3 používa pojem skupinový zájazd) po ukončení zájazdu predsa nemožno už od zmluvy odstúpiť a ani požiadať o nový „výrobok“.

Z hľadiska „ochrany“ spotrebiteľa je však úplne nepochopiteľná nová úprava (§ 18 v ods. 6 a 7) a to pokiaľ ide o rozlišovanie záručnej doby, počas ktorej sa reklamácia uplatňuje. Ak spotrebiteľ reklamáciu uplatní počas prvých dvanástich mesiacov od kúpy, môže predávajúci vybaviť reklamáciu zamietnutím len na základe **odborného posúdenia**. V § 2 písm. n/, ktoré bolo novelou doplnené sa odborným posúdením rozumie vyjadrenie znalca alebo stanovisko vydané autorizovanou, notifikovanou alebo akreditovanou osobou alebo stanovisko osoby oprávnenej výrobcom na vykonanie záručných opráv. Bez ohľadu na výsledok odborného posúdenia nemožno od spotrebiteľa vyžadovať úhradu nákladov na odborné posúdenie a ani iné náklady súvisiace s odborným posúdením.

Ak spotrebiteľ reklamáciu uplatnil po dvanástich mesiacoch od kúpy a predávajúci ju zamietol, osoba, ktorá reklamáciu vybavila, je v doklade o vybavení reklamácie uviesť, komu môže spotrebiteľ zaslať výrobok na odborné posúdenie. I v tomto prípade, bez ohľadu na výsledok odborného posúdenia náklady znáša predávajúci. Preto nie je zrejmé, prečo sa má zaťažovať spotrebiteľ výdavkami na odborné posúdenie ak ich znáša predávajúci bez ohľadu na výsledok odborného posúdenia. Prečo sa má spotrebiteľa ešte osobitne a navyše domáhať práva na zaplatenie vynaložených nákladov u predávajúceho. Prečo zaťažujeme spotrebiteľa povinnosťami ako sú povinnosť výrobok zabalit' a zaslať, či výrobok dopraviť a prevziať od osoby, ktorá bude vykonávať odborné posúdenie. Vznikne zákonite spor o to, či boli náklady účelne vynaložené. Nemožno nájsť iné hodnotenie na túto úpravu než to, že je to ochrana predávajúceho a nie spotrebiteľa. V mnohých prípadoch spotrebiteľia neuplatnia svoje právo, nakoľko nebudú chcieť znášať náklady za toho, kto ich zo zákona má znášať sám od začiatku.

Avšak ak zákon v 18 ods. 7 ZOS uvádza, že tieto náklady znáša predávajúci, tak znamená že ich má aj uhrádzať hneď a nebolo potrebné zavádzať právo na „náhradu“ za vynaložené náklady.

Procesné aspekty ochrany práv spotrebiteľov z obchodnej spotrebiteľskej zmluvy v OSP

Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej v texte aj „OSP“) používa na viacerých miestach pojem spotrebiteľ či spotrebiteľská zmluva.

Vzhľadom na to, čo sme uviedli o vymedzení pojmu spotrebiteľská zmluva a spotrebiteľ, nebude vždy zrejmé, na ktoré prípady sa jednotlivé ustanovenia OSP budú vzťahovať. Tam, kde sa hovorí o neprijateľných podmienkach je to jasné, tam musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu v užšom ponímaní a spotrebiteľom môže byť iba osoba fyzická.

Do § 35 ods. 2 OSP sa s účinnosťou od 1.1.1010 doplnilo písm. j/, čo znamená, že vo veciach ochrany spotrebiteľa bude môcť do začatého konania vstúpiť prokurátor. Toto oprávnenie môže prokurátor využiť pri akejkoľvek obchodnej zmluve, ktorá bude mať charakter spotrebiteľskej a to ako v užšom tak aj v širšom ponímaní.

V § 87 OSP je upravená miestna príslušnosť súdov daná na výber. Podľa písm. f/ popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Toto oprávnenie môže prokurátor využiť pri akejkoľvek zmluve, ktorá bude mať charakter spotrebiteľskej a to ako v užšom tak aj v širšom ponímaní.

Do § 153 OSP je od 1.1.1010 doplnený novelou OSP (zákon č. 495/2009 Z. z.) nový ods. 4 Podľa tohto ustanovenia ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie,

nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

V zmysle 153b ods. 5 OSP rozsudkom pre zmeškanie nemožno rozhodnúť v spore, v ktorom sa uplatňuje právo na zaplataenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

Podľa § 155 ods. 4 OSP môže účastníkovi, ktorého návrhu sa vyhovel, priznať v rozsudku právo uverejniť rozsudok na náklady účastníka, ktorý v spore neuspel, aj vo veciach ochrany práv spotrebiteľa. Vo výroku rozsudku určí na základe návrhu rozsah, formu, spôsob uverejnenia a sumu nákladov na uverejnenie, prípadne výšku preddavku, ktorý je potrebné zložiť účastníkovi konania, ktorého návrhu sa vyhovel.

Podľa § 172 ods. 9 OSP sú nevydá platobný rozkaz, ak sa uplatňuje právo na zaplataenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ a ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.